

Posudek vedoucího bakalářské práce pro
Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta,
Ústav profesního rozvoje pracovníků ve školství

Zdeňka KARHANA

Typ studia: kombinované

Ročník: 3., ak. rok 2009-2010

Obor studia: Studium v oblasti pedagogických věd, Vychovatelství

Specializace: výtvarná výchova

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Jan Šmíd, Ph.D., katedra výtvarné výchovy

Oponent: PhDr. Linda Arbanová, Ph.D., katedra výtvarné výchovy

Datum odevzdání bakalářské práce: duben 2010

Téma bakalářské práce: **JÍDLO JAKO KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ FENOMÉN**

Student Zdeněk Karhan ve své bakalářské práci na téma „**JÍDLO JAKO KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ FENOMÉN**“ představuje velmi specifickou oblast, zaměřenou na vybrané společenské téma. Přestože by se snad mohlo zdát, že téma JÍDLA není vhodně aplikovatelné na oblast výchovy, není tomu tak, zdání klame. Tento komplexní a odborně-populární kompilát studenta Karhana svědčí o trendu, který si dnešní výtvarná výchova žádá a progresivně preferuje. Jedná se o trend propojování vybraných oblastí lidského jednání s možnostmi jejich alternativního uchopování a aplikace do koncepcí nejen výhradně výtvarného vzdělávání. Což Zdeněk dokazuje a předkládá laskavému čtenáři svého textu jako „hlavní chod“. V podtitulu práce nalézá čtenář konotace, které nejenže pojednávají o etice a etiketě stolování a celého „obživového“ procesu, ale především v teoretických souvislostech poukazují na některé vybrané kultury a takové „části“ tématu jídla, jež lze vztáhnout do oblasti výchovy bez výjimky. Práce pojednává o fenoménu jídla v kontextu širších kulturních a uměleckých oblastí. Téma jídla si autor zvolil také jako obsahově zajímavou a bohatou oblast lidských potřeb a současně jako prostředek „estetizace“ světa a lidského pohybu v životě. Téma je obsahově a filosoficky propojeno také s oblastí umělecké produkce v historii a současnosti, včetně zmínek o kvalitách gastronomických procesů ve vybraných epochách, například antické, japonské nebo renesanční. Zdeněk v textu přibližuje i problematiku etických kodexů a zákonitostí při přípravě, servírování a konzumaci pokrmů a jejich některé odlišnosti v různých kulturách. Celý text diplomant zpracoval jako systematicky ucelenou, teoreticky podloženou, obsahově přehlednou, kvalitní a průkopnickou sondu do této oblasti. Zároveň si specifikací titulu své práce vymezil manipulační prostor, ve kterém lze nahlédnout na jídlo zcela „chutným“ a „šťavnatým“ pohledem z hlediska společenské a „živočišné“ významnosti. Téma vybízí k systematičnosti, stejně tak i proces přípravy jídla i „servírovací“ procesu, což student popisuje. Celý problém pojal s intenzivním zájmem a soustředěným vhladem, který podložil studiem množství odborných textů a prokázal tím, že je fundovaně schopen nahlédnout na zvolené téma a přinést o něm komplexní, obohacující zprávu. Zdeněk se věnoval tomuto tématu intenzivně, jak po stránce výběru a orientace v odborných pramenech, tak coby konzultující student. Obsahová uchopenost a koncepční řešení problému je zvládnuto, formální a grafická stránka práce rovněž.

Práce je uchopena ve všech devíti částech, do kterých je ve své koncepci rozdělena. Velmi oceňuji zvolení takového výběru autorit a děl v příloze práce, které ilustrují propojenost mezi fenoménem jídla a výtvarným uměním a zároveň dokazují nezbytnost stravy a potravy jako inspirace nejen duševní, ale především fyzické. Promyšlená koncepce a schopnost samostatného soustředěného přemýšlení v etických, estetických, výchovných i sociokulturních souvislostech dává diplomantovi výborný předpoklad pro výstavbu přesně definovaného manipulačního prostoru, ve kterém nabízí mimo jiné také pohled na kuchyni v dobách Leonarda da Vinciho. Velmi oceňuji snahu autora nahlížet tento vymezený problém i z hlediska filosofických pohledů. Množství dalších otevřených oblastí, které vzhledem k omezenému rozsahu bakalářského textu nebylo možno podrobněji rozpracovat jako „hlavní chod“ a které latentně z některých částí a kapitol práce vyplývají jako „předkmy“, je možné v budoucnu rozpracovat a uchopit jako nový, přínosný koncept i jako podněty pro vhodné aplikace tématu například do výuky výtvarné výchovy v souvislosti etickou, občanskou nebo mediální výchovou.

Student Zdeněk Karhan dle mého názoru splnil zadání své práce na téma „**JÍDLO JAKO KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ FENOMÉN**“ a projevil tím nejen zájem o téma, ale i odbornou erudici v dané problematice, tušeně velmi intenzivně praktikovanou. Oceňuji nejen schopnost sebereflexe při konzultování tématu, ale také pravidelnost, se kterou Zdeněk konzultoval a přicházel s novými a teoreticky podloženými impulsy pro řešení tématu. Celou práci hodnotím jako výbornou.

Závěrečnou práci doporučuji k obhajobě.

PhDr. Jan Šmíd, Ph.D.

V Praze dne 4. května 2010